

Doktori (PhD) értekezés tézisei

**A népzeneoktatás dimenziói a művészeti nevelés
kurrikuláris és extrakurrikuláris színterein**

**A népzeneoktatás és népzeneésképzés
empirikus vizsgálata**

Dragony Gábor

Témavezető: Dr. Váradí Judit

DEBRECENI EGYETEM

Humán Tudományok Doktori Iskola

Debrecen, 2022

Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása

A népzeneoktatás és népzeneésképzés megjelenése a kurrikuláris oktatás helyszínein néhány évtizedes múlta tekint vissza. Az extrakurrikuláris helyszíneken azonban korábban megjelentek olyan oktatási tevékenységek, amelyekről tudományos értelemben keveset tudunk. Az oktatási szintek besorolása szerint extrakurrikuláris típusnak tekinthető a népzene átörökítése a hagyományban. A két szintér közös gyökerekkel rendelkezik és a célcsoportjai is szoros összefüggésben és kölcsönhatásban léteznek.

Kutatásunk a magyarországi népzeneoktatásra vonatkozik. Vizsgálatunkban legfőképpen arra szeretnénk választ kapni, hogy milyen hasonlóságok és különbségek vannak a népzeneoktatás és népzeneésképzés szerepeit tekintve a kurrikuláris és extrakurrikuláris szintereken, illetve a szinterek együttjárása milyen jelentőséggel bír a növendékek, hallgatók fejlesztésében és a tanulói életutak alakulásában. A népzeneoktatásban és népzeneésképzésben az extrakurrikuláris szintér nyújtotta lehetőségekről köznap értelemben sok szó esik, a két szintér együttes hatását azonban tudományos alapra helyezve, empirikus kutatással is szükséges feltárni.

A kutatásunk célja szűkebb értelemben, hogy az említett szinterek sajátosságait a szakterületen érintett pedagógusok is jobban megismerhessék, tágabb értelemben pedig az, hogy közvetve hozzájáruljunk a népzeneoktatás és népzeneésképzés sajátos, eredményes és hatékony rendszerének működtetéséhez.

A mai magyar népzeneoktatás egyedisége abban rejlik, hogy nemcsak a zenei anyag forrása származik a hagyományból, hanem a tudásátadás módszertana is, hiszen ezt is volt alkalom megtanulni a hagyományörző mesterektől, illetve ma azoktól, akik első kézből sajátították el tőlük (Dobszay, 2009; Juhász, 2001; Könczei, 2011; Szerényi, 2020). Ebből fakad, hogy nem pusztán megtanulandó stílusként tekintünk a népzene, teljesen más a technika, a hangképzés, a hangszer-, test-, kéztartás stb., mint a klasszikus zenében és annak oktatásában. Továbbá a táncházmozgalomnak köszönhetően ma is funkciójában használhatják a népzene a népzeneésképzés, népzene tanuló, ennek élményszerűsége és egyedisége gyakran magával ragadja a táncházba betévedő külföldi turistákat is.

A népzeneoktatás és népzeneésképzés fogalmának holisztikus feltárásában kísérletet teszünk definícióink rendszerbe foglalására. A népzeneoktatás a művészeti nevelés keretében folyó zeneoktatás egyik területe. A népzeneoktatás magában foglalja a népzeneésképzést, amelynek célja művészek és pedagógusok képzése, továbbképzése, pályára irányítása.

Dolgozatunkban az oktatási/népzeneoktatási szintek besorolásának (kurrikuláris /iskolai, tanórai/, valamint iskolai és iskolán kívüli extrakurrikuláris oktatás) egy lehetséges fogalmi rendszerét járjuk körül a magyar és nemzetközi irodalom alapján (Imre, 2018; Karlsen, 2010; Körmendy, é.n.; Nahalka, 2003; Páskuné és Münnich, 2000; Váradi, 2010). Kutatásunkban az extrakurrikuláris jelző következetesen arra vonatkozik, ami nem kötelező tanórai, így lehet iskolai és iskolán kívüli alkalom is. A fogalom értelmezési keretének egyik alapját Báthory (1997) tanulási és tanítási színtereinek felosztása jelentette. Báthory, aki meghatározta az extramurális és az intramurális szintek jellemzőit, az iskolán belüli szférát osztja kurrikulumra, azaz tanórákra, iskolai tanterv szerinti tanulási szintérre, és extrakurrikulumra, a tanórán kívüli iskolai tanulás színterére. Mind az intramurális, mind az extramurális szintek extrakurrikuláris tevékenységei a nemformális és informális tanulás lehetőségei. A szintek kapcsolódnak a kulturális intézményrendszerhez, a civil szervezetekhez, a magánoktatás szektorához. Az egész életen át tartó tanulás folyamatában megvalósulhat az autonóm tanulás passzív, befogadó vagy aktív, alkotó műfajokkal (Juhász és Szabó, 2016). A népzeneoktatás/népzeneésképzés extrakurrikuláris alkalmai: szakkör, tábor, táncház, koncert, zenekari tagság, szakmai fórum, gyűjtés (néprajzi terepmunka), verseny.

A művészeti nevelés, azon belül a zenei/népzenei oktatás Magyarországon ma különböző szervezeti keretek között zajlik. Ezek iskolai – tanórai és tanórán kívüli –, valamint iskolán kívüli szintereken valósulnak meg. Színtereknek tekintjük az oktatás fizikai helyszíneit és az azokon megvalósuló alkalmakat, tevékenységeket.

A népzeneoktatás szinte egyidős magával a magyar népzenevel. A népzene pontos definiálása komoly kihívások elé állította és állítja ma is a legnagyobb népzenekutatókat is. A népzene a nemzetközi szakirodalomban és a gyakorlatban nem egységesen körülhatárolt terminus (Bartók, 1924, 1929; Bolya, 2018; Kodály, 1952; Paksa, 2008; Rajeczky, 1981; Ronström, 2019; Sárosi, 1979; Slobin, 2011; Sebő, 2009; Vargyas, 1981). Éppen a nemzeti sajátosságok, országonként/etnikumonként eltérő jegyek miatt rendkívül széles skálán mozog, hogy az adott földrajzi, társadalmi és történelmi kontextusban mit tekintenek népzenenek a szakemberek. Ebből következik, hogy a népzeneértelmezést nem függetleníthetjük annak kulturális közegétől, és az egyes népek különböző népzenefelfogását nem ítéltjük meg pusztán abból a paradigmából, amelyben mi gondolkodunk – elsősorban a magyar – népzeneről.

Természetesen kezdetben nem intézményesült formában valósult meg a népi ének és a népi hangszeres tudás átadása. A népzeneésképzésben eleinte mindenhol az apáról fiúra szálló tanítás-tanulás volt jellemző, ami sok helyen (leginkább Erdélyben) máig fennmaradt. A mai Magyarország, illetve a Felvidék területén a mester–tanítvány tudásátadási forma is elterjedt

(Agócs, 2010). Ez utóbbi csak a cigányzenészek által használt hangszerekre volt igaz (hegedű, brácsa, nagybőgő, cimbalom, klarinét), a parasztok által használt hangszereknél (citera, duda, tekerő, furulya) a korábbi modell maradt meg. A mester–tanítvány tanítási forma áll legközelebb a mai intézményesített népzeneoktatáshoz. Az 1970-es évek elején megalakult táncházakban zenélő muzsikások „átmenetet”, összekötést jelentettek az adatközlők és a népzeneoktatás későbbi résztvevői között. Sokuknak volt lehetőségük találkozni személyesen akár gyűjtőutakon, akár a táncházakban, fellépéseken még élő zenészekkel, akik át is adták tudásukat. A táncházmozgalom alapító/kezdő vagy később csatlakozó népzeneészei közül napjainkban is sokan zenélnek nagy múltú zenekarokban, és a mai népzenei élet vezető muzsikusai. Tanulásuk, népzeneésszé válásuk a hagyományban meglévő hangszertanulás és az iskolai keretek között történt művészeti zenei nevelés összefonódása volt. Gyakran járták azt az utat, amelyet a falusi környezetben élő zenészek is bejártak, míg a családban vagy mesterektől hosszú idő alatt elsajátították a tudást.

A kurrikuláris népzeneoktatás és/vagy népzeneésszképzés Magyarországon háromszintű intézményrendszerben működik. Alapfokon a művészeti alapvizsga és záróvizsga, középfokon a szakgimnáziumokban megszerezhető népzeneész szakképesítések, felsőfokon a népzeneész művészsképzés és osztatlan kétszakos tanárképzés (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem), illetve a népzene- és népi kultúra-tanár osztatlan kétszakos képzés (Nyíregyházi Egyetem Zenei Intézet) jelentik a képzés kimeneteit.

A művészeti képzésben a népzeneoktatásban, népzeneésszképzésben a kurrikuláris és extrakurrikuláris szintek szoros, organikus kapcsolatban állnak. A lehetséges tanulói és tanulási utak a legtöbbször átfedésben és kölcsönhatásban létező (alapfokú, középfokú, felsőfokú) kurrikuláris szintek és extrakurrikuláris szintek között valósulnak meg.

Kutatásunk három dimenzióban zajlott. Az egyes dimenziókat a népzeneésszképzés oktatóinak interjúi (1), a hallgatók és tanulók fókuszcsoporthoz tartozó interjúi (2), illetve szakgimnáziumi tanulók kérdőíves felmérése (3) jelentették.

(1) A kutatásban a szakemberekkel készített interjúkkal szeretnénk képet kapni az extrakurrikuláris népzeneoktatás tartalmáról, nevelési és oktatási céljairól, azok megvalósulásának módjairól, eszközeiről, esetenként összehasonlítva az iskolarendszerű népzeneoktatással, illetve a klasszikus zene oktatásával. Az extrakurrikuláris népzeneoktatás működésében nevelési, oktatási és rendezvényszervezési célok és feladatok figyelhetők meg. Ezeket összegyűjtve válik elvégezhetővé elemzésük és összehasonlításuk.

(2) Minden pedagógus számára különösen fontos cél és feladat diákjainak tudatos megismerése. A jövő tanárait és előadóművészeit tanítók több korosztállyal találkoznak. Ha a

tanár tudja, hogy a tanulóknak és hallgatóknak a tudásuk, képességeik, készségeik mellett milyen motivációik vannak, milyen – korosztályukból adódó – új élethelyzetekhez alkalmazkodnak (tanulás melletti munka: például népzeneész növendékként zenekarban vagy egyénileg koncertek, tánc házi kíséretnek vállalása, párkapcsolat stb.) és felismeri, hogy megvan a természetes tanulási vágyuk (Nagy, 2011), az elképzelésük a szakmai jövőjükéről, akkor ezeknek az információknak a beépítésével kedvezőbb feltételeket tud teremteni a fejlődésükhöz, fejlesztésükhöz (M. Nádas, 2010). Fókuszcsoportos vizsgálatunk kérdései, válaszai és azok elemzése releváns tartalommal bírhatnak – a művészeti nevelésen belül – a népzeneészképzésben oktatók számára. A kutatás egyrészt bemutatja szekunder összehasonlító vizsgálattal a népzeneészképzésben részt vevő ifjúsági korosztályra jellemző sajátosságokat, másrészt interjú vizsgálatokkal ezeket a jellemzőket plasztikusabban tudjuk interpretálni. Ezek segítségével feltérképezzük, valójában kik is azok a népzeneész diákok és hallgatók, akik a mai fiatal korosztályt alkotják. Felmérésünk során többek között a következő kérdésekre keressük a választ: a népzeneész növendékek és hallgatók ugyanolyan jellemző korosztályi nézetekkel bírnak-e, mint korosztályuk más képviselői, azonos-e a digitális kultúrában való jártasságuk, egészségmagatartásuk hasonlóképpen alakul-e, a népzeneész növendékek és hallgatók hagyományosabb értékrendet követnek-e a korosztályuk többi tagjához képest, milyen a nemzeti-etnikai attitűdjük, tudatosabb-e a jövőképük, nagyra értékelik-e a család befolyásoló, személyiségformáló szerepét, hatásait, van-e példaképük, és milyen népzene tanulási élményekkel rendelkeznek. Primer vizsgálatunkban az interjúk segítségével részletesen és mélyen feltárhatók nemcsak a számszerűsíthető adatok, hanem az azokhoz kapcsolódó vélemények, álláspontok. A szekunder összehasonlító vizsgálathoz a Magyar fiatalok a Kárpát-medencében – Magyar Ifjúság Kutatás 2016 adatbázisa nyújt alapot.

(3) Kutatásunk harmadik része kérdőíves vizsgálat, amely a szakgimnáziumi tanulók válaszai alapján a kurrikuláris és extrakurrikuláris népzeneoktatás jellemzőit tárja fel. A kérdőív egyrészt háttérváltozókat vizsgál, másrészt felméri a növendékek véleményét a kurrikuláris és extrakurrikuláris népzeneoktatási szintekről, alkalmak látogatottságáról, azok élményt nyújtó és fejlesztő hatású területeiről, nem kognitív komponenseiről. A válaszokból kirajzolódnak azok az azonosságok és különbségek, amelyek jellemzik az iskolai és az iskolán kívüli népzeneoktatás szintjeit. Vizsgálatunk vonatkozik továbbá ezek és a háttérváltozók összefüggéseire. A növendékek válaszai körülhatárolják a kurrikuláris és extrakurrikuláris szintek sajátosságait, melyek alapján szükséges és lehetséges a szintek módszertani fejlesztése. Egyik ilyen kiemelt sajátosság mindkét szinten az autentikus terepen történő népzenei gyűjtés hiányossága, mely a gyakorló szakemberek, pedagógusok és a népzene kutatók

szerint is elengedhetetlenül szükséges és fontos a jövő népzeneészeinek szakmai képzésében. Kutatásunk a középfokú népzeneész tanulóknak a tanítás–tanulás folyamatában való részvételére is fókuszál. Doktori kutatásunkban azt is vizsgáljuk, hogyan látják a növendékek a népzeneoktatás szerepeit, azaz céljait, feladatait. Ennek ismerete pedig indokolt és kíváncsi a népzeneészképzésben a ma oktató tanárok számára is. Így a kutatási eredmények közvetlenül hasznosíthatók a pedagógiai munkában.

Kutatási kérdéseink a következők voltak:

(K₁) Hogyan látják a népzeneoktatás szerepét, céljait a művészeti nevelés mindkét helyszínén tanító pedagógusok és a népzeneészképzésben részt vevő növendékek?

(K₂), Milyen kurrikulumokat vagy kurrikulum jellegű dokumentumokat (képzési programterveket) követnek a népzeneoktatás extrakurrikuláris helyszínein az oktatók?

(K₃) Hogyan valósulnak meg a kurrikuláris vagy extrakurrikuláris szintéren a népzenei nevelő–oktató munka szerepei?

(K₄) Milyen módszerei vannak a népzeneoktatás egyik szerepének, az élményátadásnak a kurrikuláris és az extrakurrikuláris szintereken?

(K₅) Hogyan alakul és hogyan befolyásolható a tanulók mobilitása a kurrikuláris és az extrakurrikuláris szinterek között?

(K₆) Milyen összefüggések tárhatók fel a népzeneoktatásban és népzeneészképzésben való tanulói részvétel, valamint a szociodemográfiai és szociokulturális jellemzők között?

Az alkalmazott módszerek vázolója

Kutatásunkban kvantitatív – kérdőíves – és kvalitatív – interjú és fókuszcsoportos interjú – módszereket alkalmaztunk.

(1) Az interjú akkor is alkalmazható terepkutatási módszer, ha kisszámú személy kerül bevonásra a vizsgálatba. Ha kompetensek az interjúalanyok, jól ismerik a kutatási téma, jelen esetben a népzeneoktatás természetét (Babbie, 2008), akkor az eredmények általánosíthatók. Mintánk nem valószínűségi, nem reprezentatív. A feltáró kutatásoknál alkalmazható az ún. önkényes mintavételi mód vagy a megítélésen alapuló szakértői kiválasztás. Első interjúnk esetében választásunk szempontja a fentiek figyelembevételével az volt, hogy négy válaszadónk nagy múltú és jelentős szerepet töltsön be a népzeneoktatásban (Kontra, 2011). A második interjú vizsgálatunkban két olyan népzeneoktatóval készült interjú az előzővel teljesen azonos kérdéssorral, akik népzene-tanítanak művészeti szakgimnáziumban, egyikük alapfokú,

másikuk felsőfokú intézményben is dolgozik. Mindketten aktív résztvevői az extrakurrikuláris népzeneoktatásnak és a népzenei életnek. Az interjú felvételére 2018 októberében került sor, a válaszokat hangfelvétellel rögzítettük, és azt követően lejegyeztük.

Interjúk kutatásunk célja volt az extrakurrikuláris népzeneoktatási szintek bemutatása olyan interjúalanyokkal, akik meghatározó egyéniségei a mai népzeneoktatásnak, népzeneoktatásnak és népzenei életnek, valamint kapcsolódnak nemcsak az intézményes, hanem az intézményen kívüli szintekhez is. Az interjú első része narratív, tematikusan fókuszált biográfiai interjúrészlet volt, ezt követték a strukturált, kötött vagy standardizált interjú nyitott kérdései. Az interjúhoz saját fejlesztésű kérdőívet készítettünk. Az interjúkérdések megfogalmazásában az oktatással kapcsolatban fókuszáltunk az oktatás céljára, tartalmának kiválasztására, dokumentumaira, folyamatára, szervezeti formáira és kereteire, eszközeire. A pedagógiai tartalom mérése érdekében vizsgáltuk az extrakurrikuláris szintek nevelési célját, megjelöltük nevelési tényezőként a felnőtt tekintélyi személyeket. A marketing- és menedzsment háttérrel vizsgálva a kérdések a saját szerepvállalásra, más intézmények tevékenységére, a programszervezés és -lebonnyolítás lépéseire, a forrásokra, a célközönségre vonatkoztak.

(2) Kutatásunk a népzeneésképzésben részt vevő szakgimnáziumi tanulók és egyetemi hallgatók korosztályi sajátosságait feltáró, kvantitatív jellegű összehasonlító felmérés, valamint a növendékek és hallgatók körében végzett, a népzeneoktatás szerepeire is vonatkozó kvalitatív jellegű vizsgálat volt. A komparatív elemzés másik oldalát a Magyar Ifjúság Kutatás 2016-os adatainak szekunder vizsgálata biztosította.

Kutatásunk fókuszcsoporthos interjúiban egyik vizsgálati csoportunk öt fő népzeneésképzésben részt vevő egyetemi hallgatóból állt, a másik csoportban nyolc fő szakgimnáziumi diák válaszadó volt. Mintánk tagjai életkoruk alapján a 15–29 éves korosztályba, az ifjúság korcsoportba tartoznak. Mintavételünk elméleti mintavétel volt (Vicsek, 2006).

Kutatási módszerünk félig strukturált, zárt és nyitott kérdésekből álló interjú volt. A kérdések az alapvető demográfiai kérdések mellett a társadalmi reprodukcióra, élethelyzetre és életmódra, vagyoni helyzetre, érték és identitás, közösség, vallás kérdésére, illetve a népzeneoktatásra vonatkoztak. A kérdőívünk kérdéseit három típusba soroltuk. Az egyik típusba azok a zárt kérdések kerültek, amelyeket az ifjúsági kutatás kérdései közül válogattunk és azokkal azonos módon fogalmaztuk meg. Így a megadott válaszok is lehetővé tették az adatok komparatív vizsgálatát. Azért volt szükség a nagymintás kutatás kérdései közötti szelektálásra, mert kérdőíves felmérésünk nyitott kérdéseket is tartalmazott, és igyekeztünk a

fókuszcsoporthoz interjú felvételének időtartamát az interjúalanyok szempontjából optimalizálni. A zárt kérdések válaszainak eredményei harmonizáltak az országos kutatás válaszfeldolgoásaival, annak ellenére, hogy a kis minta miatt nem volt érdemes százalékos arányokat számolni. A második típusban olyan kérdések szerepelnek, amelyek szintén az országos felmérés kérdései, azonban esetükben nem adtuk meg a választható válaszokat, így a válaszadók kifejtették gondolataikat. A harmadik kérdéscsoportba azok a nyitott kérdések kerültek, amelyek nem tartoztak az ifjúságkutatás kérdéseihez és az interjúalanyok népzene tanulási motivációira, élményeire vonatkoztak. Az interjú nyitott kérdéseinek szöveges válaszait számítógéppel támogatott kvalitatív adatelemzéssel, a MAXQDA Pro program segítségével kérdésenként dolgoztuk fel.

(3) Empirikus kutatásunk harmadik részében, a papír alapú önkitöltős kérdőíves felmérésben – a 2018/2019-es tanévben – szakköznevelési népzeneiskolákban tanuló növendékek (N=103) vettek részt Magyarország különböző régióiban működő, nyolc, népzeneiskolát is folytató intézmény 9–14. évfolyamából. Az adatok alapján kérdőívünk felvétele idején mind a nyolc szakköznevelőben zajlott népzeneiskola a 9–12. évfolyamon, öt szakköznevelőben volt 13. és két szakköznevelőben volt 14. évfolyam is. A vizsgálati minta a szakköznevelési népzeneiskola növendékeinek teljes populációja volt.

Mérőeszközünk részben saját fejlesztésű. A háttérváltozók vizsgálatához alapként vettük a „*Zenetanulás Magyarországon 2017*” kutatás kérdőívén szereplő kérdéseket és kategóriákat (Szűcs, 2018). Kérdőívünket a próbamérést követő javítás után az iskolában töltötték ki a résztvevők anonim módon. Kérdőívünk kialakításához áttekintettük az általános zenei ismeretek céljait, a középfokú *Népi hangszeres zenélés* megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök fejlesztendő területeit, kompetenciáit és a növendékek feladatait, majd ezekhez rendeltünk változókat. A 22 kérdés közül 4 nyitott, a többi zárt kérdés volt. A zárt kérdések a Likert-skála és a feleletválasztásos kérdéstípusokba tartoztak. Az adatok, válaszok kvantitatív vizsgálatához SPSS statisztikai programot használtunk. A változók közötti összefüggések megismeréséhez nem paraméteres Wilcoxon-próbát, regresszióanalízist, faktoranalízist, klaszteranalízist, varianciaanalízist és keresztábrák elemzéseket végeztünk.

Az eredmények tézisszerű felsorolása

Előzetes hipotéziseinkhez a következőképpen kapcsolódtak eredményeink: (H₁) Feltételeztük, hogy a kurrikuláris és extrakurrikuláris színtereket vizsgálva megragadhatók a különbségek a népzeneoktatási célok és szerepek megvalósulásában, illetve azt gondoltuk, hogy a különböző színterek sajátosságaiból fakadóan másképp teljesülnek a cél- és feladatrendszer elemei. Hipotézisünk nem igazolódott be teljes mértékben. A válaszokból az derül ki, hogy a népzeneoktatás extrakurrikuláris színterein az általános oktatási, nevelési célok és a sajátos, népzeneoktatásra jellemző célok egyaránt megvalósulnak. A szakértők szerint a népzeneoktatás tartalmának kiválasztása és a népzeneoktatási célrendszer szorosan összefügg az extrakurrikuláris helyszíneken. A tartalommeghatározásban három szempont érvényesül: az oktatókkal szemben támasztott elvárások, követelmények, a résztvevők szükséglete és/vagy zenei fejlettségi szintje, illetve a népzene tudomány és a népművészet aktuális kérdései. Az extrakurrikuláris népzeneoktatásba bevont főbb szereplők a még élő, aktívan zenélő hagyományőrző mesteremberek. A velük való találkozásoknak, a néprajzi környezet megismerésének megkerülhetetlen alkalmak a gyűjtőutak. Interjúalanyaink hangsúlyozták, hogy az iskolán kívüli népzeneoktatási alkalmak legfőbb szerepe, célja a tudásanyag átadásán túl a személyiségfejlesztés.

A szakgimnáziumi tanulók szakirányú továbbtanulásra, és ezen keresztül a népzeneész, népzene tanár hivatásra is készülnek, ez speciális cél- és feladatrendszert jelent a középfokú intézményesített népzeneoktatásban/népzene szakképzésben. Az egyetemi hallgatók továbbtanulási szándékaikban saját tanulási motivációként és jövőképük tervezésében jelölték meg a népzeneoktatás szerepeit. A szakgimnazisták motivációinak mintázata inkább az aktuális tanulmányokhoz, a szakmai fejlődéshez és a személyiségfejlődéshez kapcsolódnak: önfejlesztés, fejlődés, zenei térlátás növelése, látókör tágítása, diplomaszerezés és a társadalmi mobilitás igénye is megjelenik. Mindkét fókuszcsoport jövőképének szegmense a tanítás és a zenélés, a szakgimnáziumi diákoknál jelenik meg még a továbbtanulás szegmens is. A népzene tanulás motivációi közé tartozik többek között a hivatás és a népzene jellemzői. A célok megvalósulásában mindkét szinten jellemző volt az önkifejezés megélése, a közös zenélés mint élményszerzés és a motiváció megléte.

Véleményünk szerint (H₂) az extrakurrikuláris alkalmakon a népzene oktatók nem követnek kurrikulum jellegű dokumentumokat. Hipotézisünk igazolására az interjúban fókuszáltunk az extrakurrikuláris népzeneoktatás tanterveire. Kutatásunkban a szakemberek az

extrakurrikuláris népzeneoktatás szabályozó dokumentumairól úgy vélekednek, hogy jelenleg nincs egységes vagy előírt használat. Feltételezésünk beigazolódott annak ellenére, hogy mozaikszerűen megjelennek a képzési tervek eltérő tartalommal és formában. Interjúalanyaink a tanterv jellegű dokumentumokat azonban szükségesnek vélik az iskolán kívüli népzeneoktatásban, felismerve azt is, hogy a tervezés a pedagógiai munka alapvető része. Ezek elkészítéséhez a népzene is oktató iskolák pedagógiai programjai, tantervei nyújthatnak mintát. Ehhez megvizsgáltuk a kutatásunkban szereplő szakgimnáziumi pedagógiai programokat. A kurrikuláris szintén a népzeneoktatás sajátosságai eltérő mennyiségben és a pedagógiai program eltérő részeiben jelentek meg az általunk vizsgált nyolc szakgimnáziumi dokumentumban.

Feltételeztük (H_3), hogy a kurrikuláris és az extrakurrikuláris szintén az oktatók módszertani repertoárja, az általuk felkínált vagy biztosított tanulói tevékenységformák gazdagsága nem azonos, és a növendékek percepciója is megkülönbözteti a két szint tevékenységformáit. Úgy véltük, a növendékek szerint teljes mértékben vagy nagymértékben hozzájárulnak az extrakurrikuláris népzeneoktatási szintek a saját szakmai fejlődésükhöz.

Hipotézisünk első részének igazolására egyrészt interjúk kutatásunkban kerestünk válaszokat. Feltételezésünk ennek alapján csak részben igazolódott be. A szakemberek inkább az azonosságokat emelték ki a módszerek és a tanulói tevékenységformák alkalmazásában: az önkifejezést szolgáló és élményszerűsége alapuló tudásátadás módszere lenne kívánatos az iskola keretein belül és kívül is. Válaszadóink nemcsak a különbségeket határozták meg, hanem javaslatot is tettek a két szint szorosabb „együttműködésére”. A hagyományörzőkkel való találkozásokkal, gyűjtőutakkal, tánc házi muzsikálással, rendezvényekkel ki lehet és ki is kell vinni a növendékeket és hallgatókat a teremből, ahol a szakmai előadás, tanítás folyik. A módszertani bővülésre lehet lehetőség a tanárképzés intézményi helyszíneinek szélesítése, a zeneakadémiai képzés tartalmának megújítása.

Hipotézisünket részben igazolva a növendékek megkülönböztetik és azonosnak vélik a szinteket az ott alkalmazott módszerek és tevékenységformák alapján. A tánc házban és a táborokban való részvétel a gyakoribb extrakurrikuláris szintén, a versenyeken inkább az iskolai szervezés az elterjedtebb, fellépőként és nézőként szinte azonos arányban közreműködnek a növendékek koncerteken, illetve a zenekarban való szereplésük is ugyanolyan arányú.

Hipotézisünk harmadik részének igazolására kérdőíves kutatásunk válaszai alapján rangsoroltuk azokat a területeket, amelyeket fejleszt az extrakurrikuláris szintek népzeneoktatása. A sorrend elején azok a területek állnak – repertoárismeret, technikai tudás,

kamarazenélés –, melyekre az iskolai népzeneoktatás a tantervben hangsúlyt fektet (a szakgimnáziumi kerettanterv kiemeli például sajátos módszerként az együttzenélést). Azonban elmélyítésükhöz szükségesek a (szakgimnáziumi tantervben) 10. évfolyamtól előírt és az önként vállalt, választott szakmai gyakorlatok, például a szakmai táborok, folklórrendezvények, ahol lehetőség van a közös gyakorlásra, a közösségi zenei tevékenységekre.

Feltételeztük továbbá (H₄), hogy mind az oktatók, mind a növendékek úgy ítélik meg, hogy az extrakurrikuláris szinterek az élményátadásban több lehetőséget nyújtanak. Úgy véltük, a diákok szerint az extrakurrikuláris szintéren az élményeket formáló zenei tevékenységek gazdagabbak és a zenei aktivitást jobban igénylik, mint a tanórákon megvalósulókat. A két szintér összevethető abból a szempontból, hogy mennyire van bennük jelen a hagyomány és az egyik fő cél, az élményszerűség. Az iskolai népzeneoktatásba is be kell vonni ezt a két sajátosságot, így tud a két szintér egymást erősítve működni. A klasszikus zenei előképzettség fontos, de nem szükséges és nem feltétel az extrakurrikuláris népzeneoktatásban bekapcsolódó résztvevők esetében. Mind a tevékenységek, mind az élményszerzés vizsgálatának eredményei a népi hangszeres zenélés aktivitását teszik a középpontba mindkét helyszínen. A népzeneoktatás szerepei – feladatai és céljai – a növendékek szerint eltérő mértékben valósulnak meg a két szintéren, és a diákok szerint az extrakurrikuláris szintéren az élményeket formáló zenei tevékenységek gazdagabbak, és a zenei aktivitást jobban igénylik, mint a tanórákon megvalósulókat.

Az egyes szinterek élményszerűségét vizsgálva látható, hogy az eredeti hangzó- és képi anyag felhasználása túlnyomó részt az iskolai tanórák jellemzője. Az adatközlőkkel való találkozás élményének százalékos aránya ellenben kicsi a tanórán, így a gyűjtés, illetve a tőlük való tanulás lehetősége sem valósulhat meg a népzeneoktatásnak ebben a szervezeti formájában. A tanárral való együttzenélés élményében nagy százalékban részesülnek a növendékek a tanórán, és a tananyag egyéni érdeklődés szerinti kiválasztásának élménye szintén jellemző a tanórára. A baráttal, más növendékkal való együttzenélés jellemzően szintén inkább a kurrikuláris szintéren kívül nyújt élményt. A tehetségfejlesztés kiemelkedő számban inkább tanórán fordul elő, viszont az iskolán kívüli alkalmakon az élményszerzésnek, a flownak, valamint az önbizalomnak van magas értéke. Jellemző az iskolán kívüli szinterekre még az aktív közösségi élet és a kapcsolatok kialakítása magas százalékaránya. A motiváltság, a koncentráció és az önfegyelem legmagasabb százalékaránya a tanórai népzene-tanuláshoz kötődik. A növendékek az extrakurrikuláris alkalmak hozzájárulását a saját szakmai fejlődésükhöz (a teljes mértékben és a nagymértékben válaszokat összeadva) magasra – 92,3 százalék és 76,2 százalék közé – értékelik. Az eltérő arányok a fejlődési területek rangsorolását

teszik lehetővé. Klaszterelemzésünk eredményei szerint az élményszerzés és a népzene tanulási tevékenységek korrelációjának mintázatai nem a tanulói aktivitástól függenek. Hipotézisünk részben igazolódott be.

Véleményünk szerint (H_3) a kurrikuláris szintér és az extrakurrikuláris szintér egymástól nem független, a tanulói mobilitás mindkét irányban megvalósul. Az egyik irány kiegészítő, bővítő, gazdagító jellegű, ezért is lehet nagyobb az aránya azoknak a tanulóknak, akik a kurrikuláris szintéren szerzett tapasztalataik hatására keresnek fel valamilyen extrakurrikuláris helyszínt is (például szakmai tábor, táncházat), mint azoknak, akik a másik irányú folyamatban az utóbbi szinterről lépnek az intézményes oktatásba pályaválasztási céllal.

Feltételezésünk szerint a közoktatási rendszerből és szabályozásából adódóan a növendékek ritkábban jutnak el népzeneoktatási alkalmakra az iskola szervezésében annak ellenére, hogy a szakgimnáziumi tanterv rögzíti ennek lehetőségét és szükségességét. A kérdőívünk kitöltőinek majdnem kétharmada (61 százaléka) kezdte népzenei tanulmányait alapfokú művészeti iskolában, kis része (6 százaléka) jelölt meg valamilyen más közoktatási intézményt: óvodát, iskolát, középiskolát és egyharmaduknak (33 százalékuknak) volt kezdeti színtere a szakkör, tábor, család vagy magántanár.

Az alapfokú művészeti iskolában (AMI) való népzene tanulási kezdet területi megoszlása összefüggésben van az intézmények földrajzi elhelyezkedésével. Az AMI-ban való kezdet és az intézmények száma a hátrányos gazdasági-társadalmi helyzetű régiókban, illetve a fővárosban és a Közép-Dunántúlon, Fejér megyében a legmagasabb.

Kerestük az összefüggést a népzenei tanulmányok kezdetének színtere és az extrakurrikuláris alkalmakon való részvétel gyakorisága között. Nincs szignifikáns különbség abban, hogy azok, akik nem alapfokú művészeti iskolában/zeneiskolában kezdtek el népzene tanulni, gyakrabban járnak-e iskolai szervezésen kívüli – extrakurrikuláris – alkalmakra, mint azok, akik ott kezdtek népzene tanulni. Bárhol is kezdte a növendék a népzene tanulást, a felsoroltak közül gyakran részt vesz táborban, táncházban, fellépőként és nézőként népzenei rendezvényen és zenekarban, így megvalósul két zenei viselkedésforma (hallgató és előadó). Az alapfokú művészeti iskolában/zeneiskolában kezdett növendékek több mint kétharmada (68 százaléka), a nem alapfokú művészeti iskolában/zeneiskolában kezdett növendékek közel háromnegyede (73 százaléka) soha nem vett részt népzenei gyűjtésben. A növendékek extrakurrikuláris színtereken való részvételi gyakoriságát vizsgálva szembetűnő az adatok azonossága és különbözősége. A táncházi és a tábori részvétel az iskola szervezésén kívüli alkalmakon magasabb százaléértékű. Figyelemre méltó, hogy fellépőként és nézőként szinte

azonos arányban közreműködnek a növendékek koncerteken, illetve a zenekarban való szereplésük is ugyanolyan arányú.

A kedvezőtlen társadalmi-gazdasági régiók és megyék (Észak-Alföld /Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar megye/, Észak-Magyarország /Borsod-Abaúj-Zemplén megye/, Dél-Alföld) növendékei is résztvevői a különböző – iskolán kívüli – népzeneoktatási alkalmaknak. A népzeneoktatás/népzzenészképzés extrakurrikuláris színtereit a kulturális tanulás helyeiként, lehetőségeiként is értelmezve eredményeink megerősítik Juhász és Szabó (2016) következtetését, amely szerint az alacsonyabb gazdasági fejlettségű régiók a kulturális tanulás területén jól teljesítenek, és ez lehet a térségben a növendékeink számára hátránykompenzáló, esélynövelő adottság. Juhász és Szabó (2016) másik kutatási eredménye szerint a kulturális tanulás együtt járhat gazdasági előnyök meglétével, ez megvalósulhat fővárosi és Fejér megyei növendékeink esetében.

További kutatási eredményünk az a tény, hogy magas azoknak a növendékeknek az aránya, akiknek az iskolájuk (szakgimnáziumuk) székhelyétől különböző településen van az otthonuk. Ennek okát a szakgimnáziumok kis számában, területi elhelyezkedésének aránytalanságában és az intézmények különböző képzési területi kínálatában, a kínálatbővülés eltérő mértékében kereshetjük.

Úgy véltük (H_0), a szociodemográfiai és a szociokulturális háttér meghatározó a növendékek népzeneoktatásában. Feltételeztük, hogy a jobb anyagi helyzetben lévő és magasabb iskolai végzettségű szülőkkel rendelkező növendékek gyakrabban vesznek részt extrakurrikuláris népzeneoktatási alkalmakon. Feltételeztük továbbá, hogy a más zenész családtag megléte pozitív attitűdöt alakít ki a népzeneitanulás iránt. Abban a gyűjtés kivételével nem mutatkozik szignifikáns eltérés, hogy a lakóhely és az iskola távolsága mennyire befolyásolja az extrakurrikuláris színtereken való részvételt, illetve a népzeneitanulás kezdetének színtere sem befolyásolja a részvételi gyakoriságot és az ott átélt élményeket. A faktoranalízisben a népzeneitanulás nem kognitív komponenseit vetettük össze több változóval. Az eredmények egy kivétellel bizonyultak szignifikánsnak. A faktorok és komponenseik nem függenek a válaszadók nemétől, lakóhelyétől, népzeneitanulásának kezdetétől. Szignifikancia mutatkozott az évfolyamok vizsgálatában, a szociális tényezők és a problémamegoldás a magasabb évfolyamokra jobban jellemző volt, a nyitottság a fiatalabb korosztályra. Ezek az eredmények utalhatnak arra, hogy a középfokú népzzenészképzés már inkább a felnőttképzéshez/felnőttnevelés pedagógiai jellemzőit viseli magán, és kevésbé jellemzők rá a szakképzési kerettantervből kiemelt pedagógiai vonatkozások.

Összességében megállapítható, hogy a népzenei képzésben részt vevő fiatalok társadalmi pozíciója, személyiség- és identitásfejlődése megfelel a magyar fiatalokénak, különbségüket a további kutatásokra sarkalló konzervatív-hagyományos értékrendjük, nagy szakmai elkötelezettségük adja.

Fontos eredménynek tekintjük, hogy kísérletet tettünk arra, a népzeneoktatás és népzeneisképzés rendszeréről történeti és módszertani szempontból is átfogó képet nyújtunk.

Módszertani újdonságként jelenik meg a népzeneész tanulók és hallgatók jellemzőinek feltárása. Ezeknek a figyelembevétele, további kutatása alakíthatja a népzeneoktatás/népzeneisképzés jövőképét. Szintén a jövőkép alakításához soroljuk extrakurrikuláris dokumentumsztenderdek létrehozását; annak megvalósítását, hogy a népzenei gyűjtés minden növendék számára elérhetővé váljon tanulmányai során; a tanulói és tanulási utak követését, elemzését.

Háromdimenziós vizsgálatunk fontosságát és aktualitását egyrészt az adja, hogy a népzeneoktatásról és a népzeneisképzésről kevés magyarországi tudományos kutatás született, másrészt a közép- és felsőfokú (művészeti) képzésben folyamatos a törvényi változás, amely az intézmények működését és a képzésben részt vevő aktorokat is permanensen érinti. Kutatásunk egyik különlegessége, hogy a kérdőíves felméréssel a teljes populációt vizsgáltuk.

Ha áttekintjük az elmúlt évek középiskolai beiskolázási adatait (www.oktatas.hu), láthatjuk, hogy amíg a 2018/2019-es tanévben 44 népzeneisképzési helyet hirdettek a szakgimnáziumok a felvételizőknek, addig a 2021/2022-es tanévben ez a szám 69-re bővül. A kínálati oldal növekedése ellenére a jelentkezők, az első helyre jelentkezők, a felvettek és az első helyre jelentkezők közül felvettek száma stagnált, vagy kisebb csökkenést mutatott az elmúlt négy tanévben.

Eredményeink új kutatásokra ösztönözhetik a szakembereket. Fontos vizsgálati irány lehet az adatok longitudinális feltárása. További kutatással lehetne kimutatni a faktorok és az életkor, valamint a klaszterek és a népzeneészek személyiségvonásainak korrelációját. Hasznos kutatási iránynak tartjuk a népzenei extrakurrikuláris alkalmakon való részvétel hátránykompenzáló hatásának további igazolását.

Kutatásunk eredményeként kijelenthetjük, hogy a kurrikulumot kiegészíti az extrakurrikulum, így a kettő összefüggésében nyer teljességet a népzeneoktatás és népzeneisképzés. A népzeneoktatás/népzeneisképzés komplex feltárása, a sajátosságok, az erősségek és hiányosságok megismerése és megismertetése, ezek alapján esetleges szakmai párbeszéd kialakulása elősegítheti a népzeneoktatásban/népzeneisképzésben az utánpótlást, megelőzi a lemorzsolódást, így hozzájárul a népzenei anyanyelv fenntartásához, átörökítéséhez.

Hivatkozások a tézis szövegében

Agócs Gergely (2010): *A mesterség elsajátításának társadalmi intézménye a cigányzenészek körében.*
http://folkradio.hu/folkszemle/agocs_amestersegelsajaitasa/index.php.

Babbie, Earl (2008): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata.* Budapest, Balassi Kiadó 276., 279., 337., 339. oldal

Bartók Béla (1924): *A magyar népdal.* Budapest, Rózsavölgyi és Társa 5–7. oldal
<https://mek.oszk.hu/14800/14873/14873.pdf>

Bartók Béla (1929): A magyar népzene. In (Szöllősy András szerk.): *Bartók Béla összegyűjtött írásai I.* Budapest, Zenemű Kiadó 1966. 579–580. oldal

Báthory Zoltán (1997): *Tanulók, iskolák, különbségek.* Budapest, Okker Kiadó 146, 158, 160., 179–190. oldal

Bolya Mátyás (2018): *Információelmélet és népzene kutatás.* Doktori értekezés 15–21. oldal
https://apps.lfze.hu/netfolder/PublicNet/Doktori%20dolgozatok/bolya_matyas/disszertacio.pdf

Dobszay László (2009): A népzene pedagógiai jelentősége. In (Sebő Ferenc szerk.): *Népzenei olvasókönyv.* Budapest, Hagyományok Háza 262. oldal

Imre Anna (2018): Tanórán kívüli tanulás az általános iskolában. In: *Új Pedagógiai Szemle.* 2018. 9–10. 68. oldal
https://folyoiratok.oh.gov.hu/sites/default/files/journals/upsz_2018_9_10_borito_beliv_online.pdf

Juhász Erika – Szabó József (2016): Kulturális tanulás: a tanulás új dimenziója. In: *Educatio.* 2016/2 200., 200–207. oldal
https://folyoiratok.oh.gov.hu/sites/default/files/journals/educatio_2016_2_online.pdf

Juhász Zoltán (2001): Magyar pásztorfurulyások és hangszereik. In (Agócs Gergely szerk.): *A duda, a furulya és a kanásztülök.* Budapest, Planétás Kiadó 447., 448. oldal

Karlsen, Sidsen (2010): Revealing Musical Learning in the Informal Field. In (Ruth Wright szerk.): *Sociology and Music Education.* Kanada, University of Western Ontario 193–206. oldal

Kodály Zoltán (1952): *A magyar népzene.* Budapest, Zenemű Kiadó 1–68. oldal

Kontra József (2011): *A pedagógiai kutatások módszertana.*
http://janus.ttk.pte.hu/tamop/kaposvari_anyag/kontra_jozsef/ch02s03.html
Utolsó látogatás: 2018. április 28.

Könczei Csongor (2011): *A kalotaszegi cigányzenészek társadalmi és kulturális hálózatairól.* Kriza Könyvek 36. Kriza János Néprajzi Társaság 108–117. oldal

Körmendy Zsolt (é. n.): *Koncertpedagógia: a zenei (befogadóvá) nevelés újabb útjai.*
<http://www.koncertpedagogia.hu/Kormendy%20Zsolt%20Koncertpedagogia.pdf>
Utolsó látogatás: 2018. április 20.

M. Nádasi Mária (2010): *Adaptív nevelés és oktatás.* Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége 32. oldal

Nahalka István (2003b): *Túl a falakon – Az iskolán kívüli nevelés módszerei*. Budapest, Gondolat Kiadói Kör 7., 14. oldal

Paksa Katalin (2008): *Magyar népzene-történet*. Budapest, Balassi Kiadó 11–25. oldal

Pásku Judit – Münnich Ákos (2000): Az extrakurrikuláris oktatás nem specifikus hatásai. In: *Magyar Pedagógia*. 100. évf. 1. szám 59–77. (2000)
http://www.magyarpedagogia.hu/document/Pasku_1001.pdf

Rajeczky Benjámin (1981): Népzene. In (Ortutay Gyula főszerk.): *Magyar néprajzi lexikon*. (IV. kötet) Budapest, Akadémiai Kiadó 27–30. oldal

Ronström, Owe (2019): On the Meaning of Practicing Folk Music in the 21st Century. In: *Journal for Ethnomusicology and Ethnochoreology* 2019. 4. Centre for Swedish Folk Music and Jazz Research 10–22. oldal
http://carkiv.musikverk.se/www/epublikationer/Puls_04.pdf#_ga=2.86192024.1401140721.1606338785-1727862258.1606338785

Sárosi Bálint (1979): Hangszeres népzene. In (Ortutay Gyula főszerk.): *Magyar néprajzi lexikon*. (IV. kötet) Budapest, Akadémiai Kiadó 460–461. oldal

Sebő Ferenc (2009): *Népzenei olvasókönyv*. Budapest, Hagyományok Háza 13–94. oldal

Slobin, Mark (2011): *Folk Music. A Very Short Introduction*. Oxford University Press 9–18. oldal

Szerényi Béla (2020): „Egyelőre csak úgy látásból...” A zenei anyanyelv átadási rendje. In (Szerényi Béla szerk.): *Anyanyelvű kultúra, nemzeti önazonosság, művészettel nevelés*. Budapest, Zenei Anyanyelv Alapítvány 7–17. oldal

Szücs Tímea (2018): *Az alapfokú művészeti iskolák működése és társadalmi környezete. Egy esélynövelő iskolatípus?* Debreceni Egyetem BDT 10., 96–97., 106–166., 173. oldal
https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/249865/Szucs_Timea_disszertacio_titkosított.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Szücs Tímea (2019): A kulturális tanulás és a zeneoktatás. In: *Kultúra és közösség*. IV. folyam X. évfolyam 2019/II. szám 23. oldal
http://www.kulturaeskozosseg.hu/pdf/2019/2/02_Sz%C5%B1cs_2019_02.pdf

Vargyas Lajos (1981): *A magyarság népzeneje*. Budapest, Zeneműkiadó 9. oldal

Váradí Judit (2010): *Hogyan neveljünk értő közönséget a komolyzenének?* Doktori disszertáció 48., 142–147., 233–234., 237–263., 266., 270–278. oldal
<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/24968/9789513938987.pdf?sequence=1>

Vicsek Lilla (2006): *Fókuszcsopórt. Elméleti megfontolások és gyakorlati alkalmazás*. Budapest, Osiris Kiadó 17–28., 71–72., 134., 150–152., 237–239., 245–249., 262. oldal

Magyar fiatalok a Kárpát-medencében – Magyar Ifjúság Kutatás 2016. Székely Levente (szerk.). Budapest, Kutatópont
https://www.oktatas.hu/koznevelés/kozepfoku_felveteli_eljaras/prezentaciok_tanulmányok
Utolsó látogatás: 2021. október 25.

Nyilvántartási szám: DEENK/281/2022.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Dragony Gábor
Doktori Iskola: Humán Tudományok Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10064381

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (2)

1. Héjja, B. E., Lehotka, I., **Dragony, G.**: Klasszikus kulturális szokások és attitűdök.
In: Művészeti körkép : kutatás a művészeti nevelés helyzetéről és a lehetőségeiről, a tanórai és tanórán kívüli művészeti tevékenységről és rendezvényekről. Szerk.: Váradi Judit, Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet, Budapest, 71-90, 2020.
ISBN: 9786156192158
2. **Dragony, G.**: Extrakurrikuláris lehetőségek a népzeneoktatásban.
In: "Pedagógusképzés és az inklúzió". Szerk.: Kerülő Judit, Jenei Teréz, Kreatív Help Bt., Debrecen, 113-121, 2018, (Új kutatások a neveléstudományokban, ISSN 2062-090X ; 2017)
ISBN: 9786150036953

Magyar nyelvű tudományos közlemények külföldi folyóiratban (1)

3. **Dragony, G.**: A népzeneoktatás jelenlétének vizsgálata szakgimnáziumi tanulók körében.
PedActa. 10 (2), 93-104, 2020. EISSN: 2248-3527.
DOI: <https://doi.org/10.24193/PedActa.10.2.9>

Idegen nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (1)

4. **Dragony, G.**: Book Review: Ildiko Sandor (2006): Grass can grow on concrete as well - Studies of the Dance- house movement. [A betonon is kino a fu - Tanulmányok a tanchazmozgalomról]. Budapest: House of Traditions [Hagyományok Haza].
Hung. Educ. Res. J. 7 (4), 128-131, 2017. ISSN: 2062-9605.

Idegen nyelvű tudományos közlemények külföldi folyóiratban (1)

5. **Dragony, G.**: Content Regulation in Folk Music Education in Hungary.
Ad Fontes Artis. 8, 174-186, 2020. ISSN: 2453-9694.

Magyar nyelvű absztrakt kiadványok (1)

6. Héjja, B. E., Lehotka, I., **Dragony, G.**: Művészeti tevékenységek a településtípusok tükrében.
In: 19. Országos Neveléstudományi Konferencia. Szerk.: Varga Aranka, Andl Helga, Molnár-Kovács Zsófia, MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság, PTE BTK Neveléstudományi Intézet, Pécs, 65, 2019. ISBN: 9789634294733

További közlemények

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (2)

7. Váradi, J., **Dragony, G.**: Az egyházi iskolák szerepe a zenei nevelésben.
Iskolakultúra. 28 (12), 3-16, 2018. ISSN: 1215-5233.
DOI: <http://dx.doi.org/10.14232/ISKKULT.2018.12.3>
8. **Dragony, G.**: Takács Józsefné Tatár Kiss Erzsébet citerás adatközlő játéktípusa.
Parlando. 6, 1-11, 2016. ISSN: 0133-2767.

Idegen nyelvű tudományos közlemények külföldi folyóiratban (1)

9. Váradi, J., **Dragony, G.**: The Role of Church Schools in Music Education.
Studia UBB Musica. 64 (1), 9-28, 2019. ISSN: 1844-4369.
DOI: <http://dx.doi.org/10.24193/subbmusica.2019.1.01>

Idegen nyelvű absztrakt kiadványok (1)

10. **Dragony, G.**, Lehotka, I.: Folk Music Education of Children Aged 6-8 Years in Primary and Music Schools.
In: Oktatás, gazdaság, társadalom : HuCER 2018 : absztraktkötet, Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete, Budapest, 51, 2018. ISBN: 9786155657047

A DEENK a Jelölt által az iDEa Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudományometriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2022.05.30.

